

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱۳
فصل اول: مفهوم شناسی	۱۷
مبحث اول: سیاست جنایی	۱۷
گفتار اول: سیاست جنایی دولتی	۲۱
الف. سیاست جنایی تقنینی	۲۱
ب. سیاست جنایی قضایی	۲۲
ج. سیاست جنایی اجرایی	۲۳
گفتار دوم: سیاست جنایی مشارکتی (جامعه مدنی).....	۲۳
مبحث دوم: رویکردهای سیاست جنایی	۲۶
گفتار اول: رویکرد سزا گرایی	۲۶
گفتار دوم: رویکرد اصلاحی-ترمیمی	۲۸
گفتار سوم: رویکرد ترمیمی	۲۹
مبحث سوم: اسناد بین الملل	۳۱
گفتار اول: طبقه بندی اسناد حقوق بشری	۳۲
الف. طبقه بندی بر اساس گستره شمول موضوعات اسناد	۳۳
ب. طبقه بندی بر اساس قلمرو و گستره شمول اسناد	۳۴
پ. طبقه بندی اسناد بر اساس ماهیت سندی	۳۶
ح. منشور آفریقای راجع به حقوق و رفاه در منطقه ی آفریقا (۱۹۹۰).....	۵۷
مبحث چهارم: پیشگیری از وقوع جرم	۵۹
گفتار اول: پیشگیری کنشی	۶۱
الف. پیشگیری اجتماعی (پیشگیری از طریق حذف و خنثی سازی عوامل بزه زا)	۶۲
ب. پیشگیری وضعی	۶۸
گفتار دوم: پیشگیری واکنشی	۷۱
الف. پیشگیری واکنشی کیفری یا قضایی	۷۱
ب. پیشگیری واکنشی غیر کیفری	۷۴
مبحث پنجم: مفهوم کودک	۷۴
گفتار اول: مفهوم کودک در اسناد بین الملل	۷۴
گفتار دوم: مفهوم کودک در اسناد منطقه ای	۷۶
گفتار سوم: مفهوم کودک در نظام کیفری پیشین ایران	۷۶

گفتار چهارم: مفهوم کودک در نظام کیفری کنونی ایران	۷۷
فصل دوم: پاسخ‌های کنشی به بزهکاری کودکان و نوجوانان	۸۱
مبحث اول: خانواده و نقش آن در پیشگیری از بزهکاری کودکان و نوجوانان	۸۳
گفتار اول: توجه به نقش و اهمیت خانواده در حقوق ایران	۸۶
الف. پاسخ دولتی سیاست جنایی ایران به اهمیت خانواده	۸۶
ب. پاسخ مشارکتی سیاست جنایی ایران به اهمیت خانواده	۸۹
گفتار دوم: توجه به اهمیت و نقش خانواده در اسناد بین‌الملل	۹۲
الف. خانواده در اعلامیه حقوق کودک	۹۲
ب. خانواده در پیمان بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی	۹۳
پ. خانواده در پیمان بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی	۹۴
ت. خانواده در پیمان حقوق کودک	۹۴
ث. خانواده در اصول راهبردی سازمان ملل متحد	۹۷
ج. خانواده در قواعد پکن	۹۸
چ. خانواده در پیمان حقوق کودک در اسلام	۹۸
مبحث دوم: جایگزین خانواده نامناسب و نقش آن در پیشگیری از بزهکاری کودکان و نوجوانان	۱۰۱
گفتار اول: پاسخ سیاست جنایی ایران به نابسامانی خانواده	۱۰۳
الف. پاسخ دولتی سیاست جنایی ایران به نابسامانی خانواده	۱۰۳
ب. پاسخ‌های مشارکتی سیاست جنایی ایران به نابسامانی خانواده	۱۰۵
گفتار دوم: پاسخ اسناد بین‌الملل به نابسامانی خانواده	۱۰۶
الف. پاسخ اعلامیه حقوق کودک به نابسامانی خانواده	۱۰۶
ب. پاسخ پیمان بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی به نابسامانی خانواده	۱۰۶
پ. پاسخ کنوانسیون حقوق کودک به نابسامانی خانواده	۱۰۷
ت. پاسخ رهنمودهای سازمان ملل متحد به نابسامانی خانواده	۱۰۹
مبحث سوم: هویت و نقش آن در پیشگیری از بزهکاری کودکان و نوجوانان	۱۱۲
گفتار اول: پاسخ سیاست جنایی ایران در پیشگیری از بی‌هویتی کودک	۱۱۴
الف. پاسخ دولتی سیاست جنایی ایران به بی‌هویتی کودک	۱۱۴
ب. پاسخ مشارکتی سیاست جنایی ایران به بی‌هویتی کودک	۱۱۷
گفتار دوم. توجه به هویت کودک در اسناد بین‌الملل	۱۱۸
الف. هویت در اعلامیه حقوق کودک	۱۱۸
ب. هویت کودک در پیمان بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی	۱۱۸
پ. هویت در کنوانسیون حقوق کودک	۱۱۸

فهرست مطالب □ ۷

- ت. هویت در پیمان حقوق کودک در اسلام..... ۱۱۹
- مبحث چهارم: فقر زدایی و نقش آن در پیشگیری از بزهکاری کودکان و نوجوانان..... ۱۲۱
- گفتار اول: توجه به فقر زدایی در سیاست جنایی ایران..... ۱۲۳
- الف. پاسخ دولتی سیاست جنایی ایران به فقر زدایی..... ۱۲۳
- ب. پاسخ مشارکتی سیاست جنایی ایران به فقر زدایی..... ۱۲۴
- گفتار دوم: توجه به فقر زدایی در اسناد بین الملل..... ۱۲۴
- الف. فقر زدایی در اعلامیه حقوق کودک..... ۱۲۴
- ب. فقر زدایی در پیمان بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی..... ۱۲۴
- پ. فقر زدایی در کنوانسیون حقوق کودک..... ۱۲۵
- مبحث پنجم: تامین نیازهای اساسی و نقش آن در پیشگیری از بزهکاری کودکان و نوجوانان..... ۱۲۸
- گفتار اول: توجه به تامین نیازهای اساسی کودکان و نوجوانان در سیاست جنایی ایران..... ۱۳۰
- الف. پاسخ دولتی سیاست جنایی ایران به تامین نیازهای اساسی کودک..... ۱۳۰
- ب. پاسخ مشارکتی سیاست جنایی ایران به تامین نیازهای اساسی کودک..... ۱۳۰
- گفتار دوم: توجه به تامین نیازهای اساسی کودکان و نوجوانان در اسناد بین الملل..... ۱۳۱
- الف. تامین نیازهای اساسی در اعلامیه حقوق کودک..... ۱۳۲
- ب. تامین نیازهای اساسی کودک در پیمان بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی..... ۱۳۲
- پ. توجه به نیازهای اساسی در کنوانسیون حقوق کودک..... ۱۳۲
- ت. توجه به نیازهای اساسی در رهنمودهای سازمان ملل متحد..... ۱۳۳
- ث. توجه به نیازهای اساسی در پیمان حقوق کودک در اسلام..... ۱۳۳
- مبحث ششم: توجه به بهداشت و درمان و نقش آن در پیشگیری از بزهکاری کودکان و نوجوانان..... ۱۳۵
- گفتار اول: توجه به بهداشت و درمان کودکان و نوجوانان در حقوق ایران..... ۱۳۷
- الف. پاسخ دولتی به بهداشت و درمان کودکان و نوجوانان..... ۱۳۷
- ب. پاسخ مشارکتی سیاست جنایی ایران به بهداشت و درمان کودکان و نوجوانان..... ۱۳۸
- گفتار دوم: توجه به بهداشت و درمان کودکان و نوجوانان در اسناد بین الملل..... ۱۳۹
- الف. بهداشت و درمان در اعلامیه حقوق کودک..... ۱۳۹
- ب. بهداشت و درمان در پیمان بین المللی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی..... ۱۳۹
- پ. بهداشت و درمان در کنوانسیون حقوق کودک..... ۱۴۰
- ت. بهداشت و درمان در رهنمودهای سازمان ملل متحد..... ۱۴۱
- ث. بهداشت و درمان در پیمان حقوق کودک در اسلام..... ۱۴۲

۸ □ سیاست جنایی ایران و اسناد بین‌الملل در پاسخ به بزهکاری کودکان و نوجوانان

- مبحث هفتم: توجه به آموزش و اهمیت آن در پیشگیری از بزهکاری کودکان و نوجوانان..... ۱۴۴
- گفتار اول: توجه به آموزش کودکان و نوجوانان در سیاست جنایی ایران..... ۱۴۶
- الف. پاسخ دولتی سیاست جنایی ایران به آموزش کودکان و نوجوانان..... ۱۴۶
- ب. پاسخ مشارکتی سیاست جنایی ایران به آموزش کودکان و نوجوانان..... ۱۴۸
- گفتار دوم: توجه به آموزش کودکان و نوجوانان در اسناد بین‌الملل..... ۱۵۰
- الف. آموزش در اعلامیه حقوق کودک..... ۱۵۰
- ب. آموزش در کنوانسیون حقوق کودک..... ۱۵۱
- پ. آموزش در پیمان حقوق کودک در اسلام..... ۱۵۱
- ت. آموزش در پیمان بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی..... ۱۵۲
- ث. آموزش در رهنمودهای سازمان ملل متحد..... ۱۵۳
- مبحث هشتم: توجه به اوقات فراغت و نقش آن در پیشگیری از بزهکاری کودکان و نوجوانان..... ۱۵۸
- گفتار اول: توجه به اوقات فراغت کودکان و نوجوانان در حقوق ایران..... ۱۵۹
- الف. توجه به اوقات فراغت کودکان و نوجوانان در اسناد بین‌الملل..... ۱۶۰
- ب. اوقات فراغت در اعلامیه حقوق کودک..... ۱۶۰
- پ. اوقات فراغت در کنوانسیون حقوق کودک..... ۱۶۱
- ت. اوقات فراغت در رهنمودهای سازمان ملل متحد..... ۱۶۱
- مبحث نهم: رسانه‌های جمعی و نقش آن در پیشگیری از بزهکاری کودکان و نوجوانان..... ۱۶۳
- گفتار اول: توجه به اهمیت رسانه‌های جمعی در حقوق ایران..... ۱۶۷
- الف. پاسخ دولتی سیاست جنایی ایران به اهمیت رسانه..... ۱۶۷
- ب. پاسخ مشارکتی سیاست جنایی ایران به اهمیت رسانه..... ۱۷۰
- گفتار دوم: توجه به اهمیت رسانه در اسناد بین‌الملل..... ۱۷۰
- الف. رسانه در کنوانسیون حقوق کودک..... ۱۷۰
- ب. رسانه در رهنمودهای سازمان ملل متحد..... ۱۷۲
- پ. رسانه در قواعد پکن..... ۱۷۲
- ت. توجه به رسانه در اجلاس یونسکو (۱۹۹۹)..... ۱۷۳
- ث. توجه به رسانه در کنفرانس بین‌المللی وین (۱۹۹۹)..... ۱۷۳
- ج. کنوانسیون جرایم محیط سایبر..... ۱۷۳
- مبحث دهم: اهمیت منع تبعیض، بد رفتاری و خشونت در پیشگیری از بزهکاری کودکان و نوجوانان..... ۱۷۶
- گفتار اول: منع تبعیض و بد رفتاری علیه کودکان و نوجوانان در سیاست جنایی ایران..... ۱۷۸

فهرست مطالب □ ۹

الف. پاسخ دولتی سیاست جنایی ایران به منع تبعیض و بدرفتاری علیه کودکان و نوجوانان.....	۱۷۹
ب. پاسخ مشارکتی سیاست جنایی ایران به منع تبعیض و بد رفتاری علیه کودکان و نوجوانان.....	۱۸۴
گفتار دوم: منع تبعیض و بد رفتاری علیه کودکان و نوجوانان در اسناد بین الملل.....	۱۸۴
الف. منع تبعیض و بد رفتاری در اعلامیه حقوق کودک.....	۱۸۵
ب. منع تبعیض و بد رفتاری در کنوانسیون حقوق کودک.....	۱۸۵
پ. منع تبعیض و بد رفتاری در رهنمود سازمان ملل متحد.....	۱۸۶
ت. منع تبعیض و بد رفتاری در پیمان حقوق کودک در اسلام.....	۱۸۶
گفتار سوم: اهمیت ممنوعیت کار و بهره کشی در پیشگیری از بزهکاری کودکان و نوجوانان.....	۱۸۹
گفتار چهارم: ممنوعیت کار و انواع بهره کشی از کودکان و نوجوانان در سیاست جنایی ایران.....	۱۹۰
گفتار پنجم: ممنوعیت کار و انواع بهره کشی از کودک و نوجوان در اسناد بین الملل.....	۱۹۱
الف. ممنوعیت کار کودک در میثاق بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی.....	۱۹۲
ب. ممنوعیت کار در کنوانسیون حقوق کودک.....	۱۹۲
پ. ممنوعیت کار در پیمان حقوق کودک در اسلام.....	۱۹۳
ت. ممنوعیت کار کودک در منشور عربی حقوق بشر.....	۱۹۳
ث. ممنوعیت کار در منشور حقوق و رفاه کودکان افریقا.....	۱۹۳
ج. ممنوعیت کار کودک در منشور اجتماعی اروپا.....	۱۹۴
فصل سوم: پاسخ‌های واکنشی به کودکان و نوجوانان بزهکار.....	۱۹۷
مبحث اول: سیاست جنایی افتراقی در پاسخ به کودکان و نوجوانان بزهکار در اسناد بین الملل و سیاست جنایی ایران.....	۱۹۸
مبحث دوم: دادرسی عادلانه با پاسخ‌های اصلاحی- ترمیمی در خصوص کودکان و نوجوانان بزهکار در اسناد بین الملل و سیاست جنایی ایران.....	۲۰۶
گفتار اول: اصل برائت.....	۲۱۰
گفتار دوم: پیشگیری از تکرار جرم.....	۲۱۰
گفتار سوم: قضازدایی.....	۲۱۲
گفتار چهارم: ترک تعقیب.....	۲۱۶
گفتار پنجم: پیشگیری از برجسب زنی.....	۲۱۷
مبحث سوم:.....	۲۱۹

۱۰ □ سیاست جنایی ایران و اسناد بین‌الملل در پاسخ به بزهکاری کودکان و نوجوانان

پاسخ‌های اصلاحی - ترمیمی به کودکان و نوجوانان بزهکار در پرتو سیاست جنایی	
مشارکتی در اسناد بین‌الملل و سیاست جنایی ایران	۲۱۹
گفتار اول: تدابیر ترمیمی - تربیتی	۲۱۹
گفتار دوم: میانجیگری	۲۲۳
مبحث چهارم: پاسخ‌هایی با رویکرد بازپرورانه غیر سالب ازادی به بزهکاری کودکان و نوجوانان	۲۲۸
گفتار اول: تسلیم کودک یا نوجوان بزهکار به خانواده	۲۲۹
گفتار دوم: اقدامات درمانی	۲۳۲
گفتار سوم: اقدامات آموزشی	۲۳۴
گفتار چهارم: اقدامات نظارتی	۲۳۵
گفتار پنجم: اقدامات کنترلی	۲۳۶
گفتار ششم: تسلیم به خانواده جایگزین	۲۳۷
گفتار هفتم: نصیحت‌های قضایی	۲۳۸
گفتار هشتم: جایگزین حبس	۲۳۹
مبحث پنجم: پاسخ‌هایی با رویکرد سالب ازادی به بزهکاری کودکان و نوجوانان در اسناد بین‌الملل و سیاست جنایی ایران	۲۴۲
مبحث ششم: پاسخ‌های سزا گرایانه به بزهکاری کودکان و نوجوانان در اسناد بین‌الملل و سیاست جنایی ایران	۲۴۴
مبحث هفتم: نظام دادرسی عادلانه و افتراقی ویژه کودکان و نوجوانان در اسناد بین‌الملل و سیاست جنایی ایران	۲۴۶
گفتار اول: مرحله پیش از دادرسی	۲۴۷
ب. دادسرا ویژه	۲۵۱
پ. دادگاه ویژه	۲۵۳
ت. قاضی متخصص و آموزش دیده	۲۵۷
گفتار دوم: مرحله دادرسی	۲۶۰
الف. رسیدگی سریع واصل تفهیم اتهام به متهم	۲۶۲
ب. حق اطلاع به والدین و حضور آنان در دادرسی کودکان و نوجوانان	۲۶۴
پ. بازداشت موقت پیش از محاکمه کودک و نوجوان متهم	۲۶۷
ت. غیر علنی و محرمانه بودن تحقیقات و دادرسی	۲۷۱
ث. اصل بهره‌مندی از وکیل و حضور والدین کودک بزهکار در جلسه دادرسی	۲۷۴
ج. حضوری بودن رأی دادگاه کودکان و نوجوانان	۲۷۷
چ. ضرورت تشکیل پرونده شخصیت	۲۷۸
ح. تجدید نظر خواهی	۲۸۰

فهرست مطالب □ ۱۱

۲۸۲ خ. تخفیف و اقدام تأمینی- تربیتی بعد از صدور حکم
۲۸۴ د. بازداشت و پاسخ سالب آزادی به عنوان آخرین راه چاره
۲۸۹ ذ. ممنوعیت صدور حکم اعدام و مجازات بدنی نوجوانان بزهکار
۲۹۴ مبحث هشتم: تدابیر باز اجتماعی نمودن نوجوان بزهکار در پرتو سیاست جنایی مشارکتی در اسناد بین الملل و سیاست جنایی ایران
۳۰۳ نتیجه گیری و پیشنهادها
۳۰۳ نتیجه گیری
۳۱۳ پیشنهادها
۳۱۹ منابع